

Het Gooi is meer dan de som van de delen

Op de jaarvergadering van de Vrienden op 25 april te Huizen werd een belangrijk gedeelte ingeruimd voor een inleiding en discussie met panelleden over het thema 'Het Gooi is meer dan de som der delen'. De vereniging van Vrienden van het Gooi maakt zich continu zorgen over de toekomst van het Gooi. De discussie van deze avond had tot doel ingrediënten te verzamelen voor een manifest dat de vereniging wil presenteren op het Vijfde Gooicongres, dat op 21 november zal plaatsvinden.

Inleiding en panel

De voorzitter presenteerde eerst een discussiekader. In de zaal leden en andere belangstellenden. Achter de tafel een panel van deskundigen, de heren:

- A. Grijns, directeur Noord West van het ministerie van LNV, met als ambtsgebied Noord-Holland, Utrecht en Flevoland,
- P.G.J.M. Veldhuis van de provincie Noord-Holland,
- B. Heller, inmiddels afgetreden wethouder Groen en Verkeer en vervoer van Hilversum,
- M. Glastra, bioloog en landschapsecoloog en werkzaam als coördinator bij het Utrechts Landschap.

Op dit moment bevindt het Gooi zich in een roerige tijd. Over het Gooi worden vele beleidsdocumenten (soms nog in het conceptstadium) uitgestort:

- de vijfde nota Ruimtelijke Ordening
- concept streekplan Noord-Holland-zuid
- beleidsdocument 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' (LNV)
- manifest 'Nederland Natúúrlijk'
- document 'Heel de Heuvelrug'

Met het oog op de discussie schetste de voorzitter enkele lijnen uit elk van deze documenten.

* In de Vijfde Nota Ruimtelijke ordening wordt het Gooi niet genoemd als landschap; de provincie mag voorstellen doen. Belangrijk is het onderscheid in rode en groene contouren en de balansgebieden. Voor die gebieden moet door de provincies een ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie worden uitgewerkt, met daarbij een evenwicht tussen behoud van de landschappelijke kwaliteit en ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Onder de robuuste verbindingen vallen wel Veluwe en Utrechtse Heuvelrug en de Natte As. Het Gooi valt binnen de zogenoemde Delta-metro-

pool. Versnippering van het gebied dreigt.

* Het Streekplan Gooi- en Vechtstreek uit 1998 is redelijk groen en behoudend. Het nieuwe Streekplan Noord-Holland zuid neemt het oude streekplan integraal over. Allerlei procedures beginnen echter opnieuw. Lichtpunt is de optie om A1 via Flevoland te verleggen.

* In de nota 'Natuur voor mensen - mensen voor natuur' van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij zijn de kernbegrippen: beleefbaarheid, diversiteit, bruikbaarheid, rechten natuur als collectief goed.

* 'Nederland Natuurlijk', een initiatief van groot aantal maatschappelijke en milieu-organisaties, gaat uit van het standpunt dat met natuur betere volksgezondheid en werkgelegenheid terugverdiend kan worden. In het pleidooi voor 21 duurzame grote eenheden wordt het Gooi gemist.

* De Heuvelrug met gebied rond Kromme Rijn is wel kansrijk. Van Norren vraagt zich af: Waarom niet Utrechtse Heuvelrug als 16e Nationaal Park? Nu omvat dat gebied 6000 ha, dat zouden 25000 ha kunnen zijn.

Praktijk met problemen

In zijn verhaal gaf de voorzitter per nota ook aan wat dit allemaal kan betekenen voor het Gooi en dat er veel goede intenties op rijksniveau zijn. Maar de praktijk is vaak hard. Om dit aan te geven zijn de aandachtsgebieden in de regio op een rij gezet en visueel gemaakt.

Allereerst het Gooi als geheel: de problematiek van de A1; de hydrologie; ondertunneling van de spoorlijn; een weg over of onder de hei. Vervolgens werden op de kaart steeds enkele knelpunten per plaats aangewezen, van de herinrichting van het Naarderbos, de verlegging van de Huizense haven tot de bebouwing in het vierde kwadrant in Blaricum, de problemen aan de Raboes in Laren en de vele problemen in Hilversum.

De panelleden gaven desgevraagd hun reacties.

Grijns, LNV, viel het op dat het Rijk het zelden over het Gooi heeft. Indien er iets speelt is het actie van Hekvrije Heide, Crailoo en de grondwateronttrekking. Het gebied is dichtgetimmerd: er is geen ruimte meer voor balansgebieden. - Wil je iets realiseren, moet je huidige functies onttrekken; waar 'rood' is, kun je niet veel meer, waar 'groen' is er weinig eer aan te behalen Voor meer werk en versterking van de economie moet je de grens over. Nodig is een langetermijnvisie, intussen moet je werken aan actuele problemen

Veldhuis, provincie NH: Zojuist is Strategienota verschenen met vier modellen voor de randstad. Het Gooi is deel van de randstad maar ook scharnierpunt naar Eemland en Flevoland. De hete adem van Amsterdam wordt steeds meer gevoeld. Streekplan geeft rode contouren aan; de zaak zit behoorlijk dicht. Huidige streekplan wordt meegenomen, maar zal rekening houden met nieuwe ontwikkelingen vanuit Amsterdam.

Heller, ex-wethouder Hilversum: Belangrijker dan de kwestie of het Gooi bij Noord-Holland of Utrecht hoort, is de onderlinge verdeeldheid van de Gooise gemeenten.

Het Gooi is in feite 'op slot': fysieke ruimte is uiterst beperkt. Mik liever op het nieuwe land.

Discussie moet gaan over of groei en meer arbeidsplaatsen nog kunnen. Dit is niet te rijmen met de kwaliteit van de huidige stad (= Hilversum).

Glastra, Utrechts Landschap vertelde dat het Utrechts Landschap nu ongeveer de helft van de natuurgebieden op de Utrechtse Heuvelrug in beheer heeft. Het Gooi wordt als een deel van de Heuvelrug gezien. Na de Veluwe is dit het grootste natuurgebied, maar valt nu in losse stukken uiteen. Hij waarschuwde ook voor de zij-effecten van infrastructurele werken zoals in de Vijfde Nota wordt aangegeven.

Rond de 11 stellingen die voorzitter Van Norren poneerde, ontstond vervolgens een levendige discussie tussen deelnemers in de zaal en panelleden. Deze zal ongetwijfeld worden voorgezet op het voorgenomen Gooicongres.

CvdR